

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juni 1918 kl. 4 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder till undanröjande av vissa för befolkningen i Muonionalusta kapellförsamling genom år 1917 vidtagen lagändring uppkomna svårigheter i avseende å renskötseln.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet remitterad motion, nr 246, hava herr Lundström m. fl. föreslagit, »att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om vidtagande av sådana åtgärder, att de av den nya renbeteslagens bestämmelser förorsakade svårigheterna för befolkningen inom Muonionalusta kapellförsamling i Norrbottens län så snart som möjligt må bliva undanröjda».

I motiveringen för det framställda yrkandet anföres följande:

»Då Kungl. Maj:ts proposition nr 169 till 1917 års riksdag med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige behandlades i riksdagen, framhölls det från flera håll, att frågan icke syntes hava fått den allsidiga utredning, som var nödvändig för ett rättvist avvägande av de olika stridiga intressen, som berördes av den föreslagna förändringen i renbeteslagen.

Erfarenheten har också redan ådagalagt, att denna utredning i vissa avseenden var ofullständig och icke i tillräcklig utsträckning hade tagit hänsyn till de säregna förhållanden, som äro rådande i de trakter, som komma att beröras av de nya lagbestämmelserna.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 13 saml. 5 avd. 15 häft. (Nr 15—16.) 1

Då lagens bestämmelser om nedslaktning av de renar, som finnas inom lappmarksgränsen, genom Konungens befallningshavandes kungörelse blev bekant för renägarna i Muonionalusta kapellförsamling i Norrbottens län, väckte desamma stor bestörtning ibland såväl skogslapparna som den bofasta befolkningen i kapellaget, och, såsom framgår av bilagda protokollsutdrag, beslöto Pajala socknemän vid kommunalstämma den 30 december 1917 att hos vederbörande myndigheter göra hemställan, att bete för bofastas renar fortfarande måtte tillåtas å kronomarkerna inom Muonionalusta kapell.

Genom utsedda ombud har Muonionalusta kapellförsamling sedan uppvaktat vederbörande myndigheter och därvid närmare utvecklat de skäl, som tala emot lagens tillämpning inom deras församlings område. Beträffande dessa skäl tillåta vi oss att hänvisa till ombudens bilagda skrivelse.»

Vid motionen finnes fogade de däri omförmälda bilagorna, utvisande, *dels* att å kommunalstämma i Pajala socken den 30 december 1917 enhälligt beslutats att hos vederbörande myndigheter värdsamt och enträget hemställa om största möjliga hänsyn till Muonionalusta kapellbors önskemål rörande av ortens särförhållande betingade undantagsbestämmelser i renbeteslagen för kapellaget, eller att bete för bofastas renar måtte tillåtas å därvarande kronomarker, *dels ock* att å Muonionalusta kapellförsamlings vägnar åtskilliga ombud till vederbörande myndigheter riktat en »vädjan och bön om hjälp och bistånd till, att en undantagsbestämmelse snarast möjligt måtte inrymmas i den nya renbeteslagen, som skulle åt församlingen återbörda hennes gamla, välbeprövade och oersättliga hjälp i hennes många gånger förtvivlade kamp för tillvaron i vildmarken, och hon sålunda skulle få rätt att få behålla sin nuvarande renstam och äga rätt till bete åt densamma inom församlingens egna gränser».

En motion med enahanda yrkande och motivering samt samma bilagor har inom första kammaren väckts av herr Hellström m. fl.

Angående den inom andra kammaren väckta motionen har i vederbörlig ordning yttranden från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Norrbottens län samt kungl. domänstyrelsen inforrats. Yttrandena biläggas detta utlåtande, därvid dock åtskilliga bilagor till förstnämnda myndighets yttrande uteslutas.

Vidare har utskottet haft tillfälle taga del av en muntligen framförd orienterande framställning av renbetesfrågan av renbeteskommissionens sekreterare kanslirådet L. Berglöf.

För ett rätt bedömande av föreliggande spørsmål torde det vara erforderligt att, innan utskottet övergår till motionärernas yrkande, lämna en kortfattad redogörelse för de viktigaste bestämmelserna om rätt till renbete.

*Gällande
lagstiftning
angående
renbete.*

Enligt lagen den 1 juli 1884 om de svenska lapparnas rätt till renbete äga lapparne uppehålla sig med sina renar dels på sätt lagen närmare angiver inom Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker, dels under månaderna oktober—april å de trakter utom sagda lappmarker, som lapparne efter gammal sedvana besökt. I fråga om andra personer än lapparne gäller såsom huvudregel, att de ej må låta renar beta å andra marker än de själva äga eller varöver de genom särskilt avtal förfoga. Från denna regel givas dock två undantag. Enligt särskilt stadgande må nämligen inom Norrbottens län tillsvidare den, som ej är lapp, men bor inom länets lappmark och äger eller brukar jordbruksfastighet, hava renar under vård av lapp, som huvudsakligen sysselsätter sig med renskötsel och ej är i annans tjänst, s. k. skötesrenar, och må dylika renar föras å bete å främmande mark liksom lapparnes egna. Antalet sådana renar får emellertid enligt lagändring av 1917 för varje ägare icke överstiga tjugu, Konungen dock undantaget att i vissa fall medgiva högre antal, dock ej över femtio. Vidare må renar, som användas till körslor, s. k. dragrenar, av en var hållas som skötesrenar under lapps vård.

Då Muonionalusta församling är belägen nedanför lappmarksgränsen och utgör ett område, som lappar av ålder vintertiden besökt med sina renar, gällde således redan före den år 1917 vidtagna lagändringen, att renar där endast vintertid finge föras å bete å annan mark än den varöver renägaren förfogade och att andra än lappar eller de, som lagligen hava skötesrenar under lapps vård, ej å någon tid fingo låta renar beta å främmande mark.

I nu nämnda förhållande har genom 1917 års lagstiftning icke gjorts någon ändring. Vad som genom denna lagstiftning åvägabragtes var allenast en skärpt exekution för överträdelse av lagens bestämmelser. Till stadgandet, att andra renar än de, som hela året eller någon del därav beta å lappmarken, icke må i något fall föras å bete på mark, varöver ägaren ej förfogar, vid påföljd av ansvar och ersättningskyldighet såsom för åverkan har år 1917 fogats ett stadgande, att, då i fråga om någon renägares hjord är allmänt veterligt, att därtill hörande djur pläga olovligen inkomma på annans mark, ankomme på Konungens befallningshavande att på ansökan av markens ägare meddela de föreskrifter, som finnas erforderliga, för att hjorden må nedslaktas och försäljas för renägarens räkning,

och skall kostnaden för renarnas omhändertagande och försäljning gäldas av köpeskillingen.

*Åtgärder av
domän-
styrelsen.*

Såsom förut nämnts, har utskottet begärt yttrande i ärendet från domänstyrelsen. Därvid påkallades särskilt upplysning, vilka åtgärder i motionen omförmälda förhållanden föranlett från styrelsens sida. Av styrelsens utlåtandet bilagda yttrande framgår, att styrelsen först funnit sig föranlåten att genom skrivelse till överjägmästarna i övre och nedre Norrbottens distrikt den 31 december 1917 erinra dem om det effektiva skydd mot olaglig inkräkning av renar, som ikraftträdandet av ovanberörda skärpta exekutionsbestämmelser medförde. På grund av under året rådande exceptionella förhållanden har styrelsen emellertid i förnyad skrivelse till överjägmästarna den 25 januari 1918 funnit sig böra meddela, att, därest icke i något fall särskilt stor skadegörelse av renar förekommit, kunde med påkallande av nedslaktningsåtgärder anstå till hösten 1918. I det nu avgivna yttrandet anför styrelsen, att, för så vitt styrelsen kunnat finna, någon anledning ej förefunnes att beträffande Muonionalusta kapellförsamling, en landsända, som med avseende å klimatologiska och biologiska förhållanden långt mer överensstämde med lappmarken än det s. k. kustlandet, påkalla tillämpning av bestämmelser angående nedslaktning av renar. Avskrift av detta yttrande har också tillställts vederbörande överjägmästare för kännedom och iakttagande.

*Utskottets
yttrande.*

Vid behandling av motionen har utskottet icke kunnat undgå att bibringas den uppfattningen, att motionärerna i viss mån överskattat farhågorna för verkningarna av 1917 års lagstiftning i ämnet. Av den föregående redogörelsen har framgått, att denna lagstiftning icke medfört några ändringar i rätten till renbete. Redan förut var det sålunda icke tillåtet för den bofasta befolkningen inom Muonionalusta kapellag att låta andra renar än dragrenar beta å andra marker än de, varöver ägarne kunde förfoga.

Det synes också, som det varit mest tillkomsten av de skärpta exekutionsbestämmelserna, som uppväckt de farhågor, vilka tagit sig uttryck i motionen. Beträffande dessa bestämmelser får utskottet erinra därom, att de motiverats huvudsakligen genom de betydande skador, som skogsrenarna anställde såväl å statens och enskilda skogar som på höet och de över vintern ofta kvarstående höhässjorna å ströängarna. Visserligen voro vederbörande markägare berättigade till ersättning av renägarna, men då det oftast stötte på överkomliga svårigheter att bevisa äganderätten till

de renar, som anställt skadan, var rätten till ersättning ganska illusorisk. De skäl, som föranlett tillkomsten av ifrågavarande bestämmelser, synas fortfarande vara gällande, och utskottet anser sig även böra framhålla, att dessa bestämmelser torde ha en avsevärd preventiv betydelse, i det medvetandet om nedslaktningsbestämmelsernas tillvaro tvingar renägarna att tillse sina renar bättre, än vad som måhända eljest kunnat vara fallet.

Omständigheter, som tillkommit efter 1917 års lagstiftning, ha visserligen gjort, att mera omfattande nedslaktning av renar under innevarande år kunnat vara mindre lämplig, men genom domänstyrelsens ovan berörda åtgärder lär det vara sörjt för, att någon sådan nedslaktning icke synes kunna förväntas inom det område, som avses i motionen. Utskottet får också framhålla, att lagstiftningen uppställt synnerligen starka fordringar på de omständigheter, som skola motivera anställandet av nedslaktning, i det att det skall vara »allmänt veterligt», att viss renägares renar »pläga» olovligen inkomma på annans mark, innan förordnande om nedslaktning får utfärdas.

Genom det anförda torde det vara ådagalagt, att vad, som närmast föranlett motionen eller de år 1917 företagna ändringarna i renbeteslagen, icke böra motivera någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet har emellertid såväl genom motionen som särskilt genom det utlåtande i saken, som inkommit från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Norrbottens län, icke kunnat undgå att komma in på åtskilliga frågor angående renbetesfrågan i sin helhet. Sålunda har befallningshavanden föreslagit den jämkning i nuvarande renbeteslag, att den, som inom Muonionalusta kapellförsamling äger eller brukar jordbruksfastighet, må erhålla samma rätt att hava renar under vård av renskötande lapp, som tillkommer dylik person boende inom Lappmarken. I en utredning, som av länsstyrelsen införskaffats, framhålles behovet av bestämmelser i nu anförd riktning. På grund av de säregna förhållanden, som äro rådande inom kapellet, har gjorts gällande, att det ställer sig synnerligen svårt för den bofasta befolkningen i denna trakt att undvara renen, vilken såväl såsom dragdjur som för en del andra ändamål för densamma är av vital betydelse.

En möjlighet att tillgodose ifrågavarande behov torde enligt utskottets förmenande kunna öppnas, därest den bofasta befolkningen inom kapellet kunde erhålla utvidgad rätt till bete för dragrenar å kronoparker.

Utskottet har emellertid icke ansett sig böra taga något initiativ beträffande nu berörda frågor. Det torde nämligen icke kunna förnekas, att dessa ligga utanför motionens ram. Vidare synes det ut-

skottet, som om en utredning i nu ifrågavarande syfte synes vara avsedd att komma till stånd även utan särskild framställning från riksdagens sida. I propositionen till 1917 års riksdag angående då föreslagna ändringar i renbeteslagen yttras nämligen, att denna lag av flera anledningar vore i behov av en tämligen genomgående revision. I detta sammanhang anföres vidare: »Att nu upptaga arbetet härpå torde emellertid knappast vara lämpligt, då ordnandet av lapparnas ställning inom riket i åtskilliga avseenden sammanhänger med spørsmålet om deras rättigheter å norskt område och om de norska nomadlapparnas rättigheter under deras vistelse här i riket. Nämnade invecklade spørsmål äro som bekant för närvarande beroende på underhandlingar med Norge, och först sedan dessa hunnit föras till slut, synes tiden vara inne att skrida till en mera fullständig granskning av den inre lagstiftningen på ifrågavarande område.» I de nu anförda ordalagen talas visserligen närmast om »lapparnes ställning», men då även den bofasta befolkningens rätt till renbete regleras i samma lag samt framställningar i sådant hänseende enligt länsstyrelsens utlåtande torde vara inkomna till Kungl. Maj:t, torde renbetesspörsmålet i hela dess vidd komma att upptagas i ett sammanhang. Vid sådant förhållande torde någon särskild framställning från riksdagen ej vara erforderlig.

Till sist får utskottet anmärka, att i huvudsak lika lydande utlåtanden i detta ärende avgivas av detta utskott samt första kammarens första tillfälliga utskott, vilka samarbetat vid behandlingen av de till respektive utskott hänvisade motionerna.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 10 juni 1918.

På utskottets vägnar:

OSKAR HAGMAN.

Bilaga 1.

Till Riksdagens andra kammarens femte tillfälliga utskott.

Sedan Kungl. Maj:t den 19 februari 1918 på därom av utskottet gjord hemställan anbefallt Konungens befallningshavande att avgiva och till utskottet överlämna utlåtande i anledning av en inom kammaren väckt motion, nr 246, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder till undanröjande av vissa för befolkningen i Muonionalusta kapellförsamling genom under år 1917 vidtagen lagändring uppkomna svårigheter i avseende å renskötseln, får Konungens befallningshavande anföra följande.

Till en början får Konungens befallningshavande meddela, att berörda svårigheter temporärt blivit avhjälpda därigenom att kungl. domänstyrelsen medgivit, att skogsrenarna under innevarande år få beta å kronans marker, i följd varav tid vunnits att verkställa utredning i ärendet, innan decimering av renstammen sker.

Sådan utredning, som verkställts av lappfogden J. O. Holm och assistenten vid kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå W. L. Wanhainen, har numera inkommit till Konungens befallningshavande och varder härhos överlämnad.

Av nämnda utredning framgår:

att jordbruket i Muonionalusta kapellförsamling på grund av det avlägsna läget (9 mil till närmaste landsväg — sådan är dock under byggnad — samt cirka 25 mil till närmaste järnvägsstation) och de dåliga kommunikationerna är synnerligen efterblivet samt mest inriktat på kreatursskötsel;

att jordbrukarna för sitt jordbruk äro i behov av dragrenar till ganska betydande antal för hemtransport av myrhö, bränsle m. m.;

att skogsrenarna utgöra en så viktig faktor i jordbrukarnas hushållning, att det skulle innebära en allvarlig rubbning att utan inskränkning genomföra nu gällande lag av den 19 juni 1917;

att 56 % av lägenheterna inom kapellförsamlingen utgöras av torp och backstugor, vilkas innehavare för sin utkomst huvudsakligen äro hänvisade till tillfälliga arbetsförtjänster, förnämligast genom timmerutdrivning, anskaffning av flottbildningsvirke, flottningsarbete samt det för närvarande viktigaste näringsfånget, tjärbränning, vilket allt kräver tillgång på dragrenar;

att dessa lägenhetsinnehavare dock i stor utsträckning stödja sin utkomst på kreatursskötsel och jämväl för detta ändamål äro i trängande behov av dragrenar; samt

att skogsrenarna för dessa kapellagets invånare — den obesuttna delen av befolkningen — äro av största betydelse för tillgodoseende av deras behov av föda, skor o. d.

Det må tilläggas, att jordbruket ej lär kunna höjas till sådan nivå, att renen kan avvaras, vare sig såsom dragare eller för hushållningen i övrigt, förrän kommunikationerna blivit avsevärt förbättrade, såväl genom landsvägsbyggnader som järnvägsnätets utsträckning längre in i finnbyggden, så att konstgödsel, kraftfoder o. d. till rimligt pris kan göras tillgängligt, samt att befolkningen i

kapellaget står inför en nog så betydelsefull omedelbar omläggning i sina tjänstmöjligheter genom införande av lösflottning i gränsälven.

Det synes därför Konungens befallningshavande uppenbart, att sådana jämkningar måste göras i lagen av den 19 juni 1917, att större rubbning i grunderna för den ekonomiska hushållningen inom Muonionalusta kapellförsamling undvikas.

Det bör slutligen framhållas, att dragrenar med större fördel tagas bland skogsrenar, som äro större och starkare än fjällrenar.

Det förslag, vartill undersökningsförrättarna kommit, kan sammanfattas sålunda:

1) För beredande av tillgång på dragrenar och övriga för hushållningen i Muonionalusta kapellförsamling nödvändiga renar bör skapas möjlighet att i kapellförsamlingen behålla en hjord av skogsrenar på cirka 1000 djur;

2) För ordnande av förhållandena mellan de skogslappar, som eventuellt komma att medgivas rätt att med sina renar uppehålla sig inom kapellförsamlingen, och de fjällappar, vilka efter sedvana bruka vintertiden vistas i densamma, ävensom förhållandet mellan lapparna och de bofasta böra träffas vissa bestämmelser.

Då de under 2) ifrågasatta bestämmelserna och åtgärderna lära kunna vidtagas i administrativ väg, är det endast det i 1) angivna önskemålet, som påkallar beslut av riksdagen.

På grund av den utredning, som sålunda åstadkommits, anser Konungens befallningshavande, att en jämkning i nuvarande renbeteslag bör göras, och får Konungens befallningshavande i sådant avseende tillstyrka, att den, som inom Muonionalusta kapellförsamling äger eller brukar jordbruksfastighet, erhåller samma rätt att hava renar under vård av renskötande lapp, som tillkommer dylik person boende inom lappmarken, samt att 42 § i nämnda lag tills vidare icke må vara gällande inom kapellförsamlingen.

Med tämlig säkerhet kan antagas, att, om jordägare och brukare inom kapellförsamlingen erhålla denna rätt, deras sammanlagda reninnehav dock icke kommer att överstiga ett antal av 1000.

Slutligen anser sig Konungens befallningshavande böra meddela, att en underdånig framställning från Tarendö socken av liknande innehåll med framställning från Muonionalusta genom Konungens befallningshavande i dagarne överlämnas till Kungl. Maj:t, utan att erforderlig utredning angående förhållandena inom Tarendö därförinnan medhunnits.

Luleå i landskansliet den 7 maj 1918.

G. MALM.

Alb. Norberg.

Bilaga 2.

Till Konungen.

Uti en inom den nu församlade riksdagens andra kammare väckt motion nr 246 hava herrar Linus Lundström, N. E. Nilsson med flera hemställt, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om vidtagande av sådana åtgärder, att de av den nya renbeteslagens bestämmelser förorsakade svårigheterna för befolkningen inom Muonionalusta kapellförsamling i Norrbottens län så snart som möjligt må bliva undanröjda, och hava motionärerna, under erinran att, då Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 169 till 1917 års riksdag med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige behandlades i riksdagen, det ifrån flera håll framhållits, att frågan icke syntes hava fått den allsidiga utredning, som varit nödvändig för ett rättvist avvägande av de olika stridiga intressen, som berördes av den föreslagna förändringen i renbeteslagen, såsom skäl för motionen i huvudsak åberopat sig på dels ett vid kommunalstämma med Pajala socken fört protokoll den 30 december 1917, dels en av ombud för Muonionalusta till Pajala socken hörande kapellförsamling avlåten skrivelse angående förhållandena inom kapellet, av vilka tvänne handlingar i huvudsak framgått, att ett ikraftträdande av den nya renbeteslagen skulle för Muonionalusta kapellförsamling hava till oundviklig följd, bland annat, att en stor del mindre hemmansägare, torpare och lägenhetsinnehavare skulle drabbas av fullständig ruin, att en massnedslaktning av renarne utan tillräcklig övergångstid skulle medföra förlust för dessas ägare, att en nedslaktning under år 1917 av skogsrenarne skulle år 1918 medföra en betydande livsmedelsbrist, samt att, genom skogsrenens försvinnande, ortens kolonisation skulle i avsevärd mån bliva hämmad.

Efter det att denna motion blivit remitterad till andra kammarens femte tillfälliga utskott, och detta begärt domänstyrelsens yttrande över motionen, därvid särskild upplysning önskades angående vilka åtgärder i motionen omförmälda förhållanden föranlett eller ansåges böra föranleda från styrelsens sida, har domänstyrelsen genom nådig remiss av gårdagen anbefallts häröver skyndsamt avgiva underdånigt utlåtande, och får styrelsen till åtlydnad härav med remissaktens återställande i underdånighet anföra följande.

Redan för åtskilliga år sedan lärer den uppfattningen bland skogsmännen i vårt land, att renen anställde stor skada å skogsåterväxten, vunnit överhand över den som ville göra troligt, att denna skadegörelse vore så ringa, att den saknade verklig betydelse, och torde härtill i ej ringa mån hava bidragit de direkta försök med inhägnande av vissa områden såsom betesmark för olika antal renar för utrönande av deras skadegörelse å plantskogen, vilka utförts inom Finland och otvetydigt ådagalagt, att renen dels vid betesgången uppsparkar och förstör de unga och späda tallplantorna i stora massor dels vid hornfejningen genom att avnöta barken på de mera försigkomna tallplantorna åstadkommer betydande skada å ungskogarne. Då härtill från Norrbottens län, särskilt från trakterna av Över-Kalix och Edefors socknar, upprepade klagomål under årens lopp inkommit till domänstyrelsen över den skadegörelse, de bofastes renar eller

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 13 saml. 5 avd. 15 häft. (Nr 15—16.) 2

de s. k. skogsrenarne anställde på slätterlägenheterna å kronoparkerna, evad dessa nu voro skattlagda under vissa hemman eller för statsverkets räkning särskilt utarrenderade, så var det givet, att styrelsen gärna ville begagna sig av varje möjlighet att freda under dess förvaltning ställda skogar från åverkan av dessa skogsrenar, vilka, till stor del ägda av personer, som i spekulations- eller affärssyfte höllo hjordar på ända upp till ett par tusen djur, utan ringaste tillsyn året om betade å kronoparkerna.

Sedan därför genom tillkomsten av lagen den 19 juni 1917 angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige i och med bestämmelserna i 42 § beretts en sådan möjlighet, avlät styrelsen den 31 december sistlidet år i avskrift bifogade skrivelse till överjägmästarne i Övre och Nedre Norrbottens distrikt och lade i deras hand att, där omständigheterna sådant föranledde, hos Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande göra sådan ansökan, som i andra stycket av nyssnämnda § omförmäles.

Innan emellertid dessa överjägmästare i anledning av förenämnda skrivelse hunnit vidtaga någon åtgärd, erhöll domänstyrelsen ett telegram från livsmedelsstyrelsen i Luleå, av innehåll som framgår av i avskrift bifogade skrivelse av den 25 sistlidne januari från domänstyrelsen till förenämnda överjägmästare, vari dessa anmodas att till nästkommande höst låta anstå med ingivande av i styrelsens förra skrivelse under vissa förutsättningar anbefallda ansökan.

Domänstyrelsens nyssnämnda tvenne skrivelser avsågo givetvis Norrbottens län i dess helhet, och har styrelsen hittills icke företagit andra åtgärder på grund av i motionen omförmälda förhållanden.

Vad nu särskilt Muonionalusta kapellförsamling beträffar och vad angår de åtgärder, som styrelsen på grund av förutnämnda ändringar i lappagen den 1 juli 1898, skulle kunna finna sig föranledd att där vidtaga, får domänstyrelsen till att börja med framhålla, att kronoparkerna inom detta kapellag hava en sammanlagd ytvidd av i runt tal 91,000 hektar, samt att en avsevärd del av desamma till följd av sitt läge över havet och långt inom polcirkeln icke kan behandlas såsom produktiv skogsmark i vanlig bemärkelse, utan måste, då därjämte till följd av dessa markers avskilda belägenhet det därå befintliga obetydliga virkesförrådet för närvarande saknar saluvärde, i stor utsträckning lämnas att så att säga sköta sig själva. Om man därjämte tager i betraktande, att enligt den motionen bifogade skrivelsen från Muonionalusta kapellförsamling inom kapellaget skulle finnas allenast 2,000 renar, en siffra som domänstyrelsen visserligen icke kan kontrollera, men som styrelsen vill godtaga såsom ett minimum, vill det synas, som om den skadegörelse dessa renar skulle kunna åstadkomma i skogen icke skulle bliva av den omfattning, att någon åtgärd för deras omedelbara nedslaktande kunde anses behöfelig, och i fråga om skadegörelse å slätterlägenheterna på kronoparkerna inom kapellaget i fråga genom skogsrenarne, torde innehavarna av dessa lägenheter få anses hava genom sin förberörda skrivelse av sagt sig all rätt att klaga däröver.

I anledning av vad som sålunda anförts, får domänstyrelsen i underdånighet meddela, att, för så vitt styrelsen kunnat finna, någon anledning ej förefinnes att, beträffande Muonionalusta kapellförsamling, en landsända som med avseende å klimatologiska och biologiska förhållanden långt mera överensstäm-

mer med lappmarken än det s. k. kustlandet, påkalla ett tillämpande av bestämmelserna angående nedslaktning av de s. k. skogsrenarne i 42 § av lagen den 1 juli 1898 angående svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige, sådan denna § lyder jämlikt lagen den 19 juni 1917. Och får styrelsen lika underdånigst meddela, att styrelsen samtidigt härmed avskrift av denna sin skrivelse till överjägmästaren i Övre Norrbottens distrikt för kännedom och iakttagande.

Stockholm den 22 maj 1918.

Underdånigst

W. ROOS.

Gustaf Cassel.

Selim Lindner.

Avskrift.

Till överjägmästarna i Övre och Nedre Norrbottens distrikt.

Genom lagen den 19 juni 1917 angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige har § 42 av nämnda lag erhållit sådan lydelse, att effektivt skydd beretts kronoparkerna i Norrbottens läns kustland mot olaglig inkräktning av sådana renar, vilka icke under någon del av året beta inom sagda läns lappmark.

Under hänvisning till bestämmelserna i andra stycket av sagda § får alltså kungl. domänstyrelsen härmed uppdraga åt Eder, att, därest det skulle framgå av den utredning härom, som Ni bör från vederbörande jägmästare införskaffa, att det är allmänt veterligt, att djur tillhörande någon renägares hjord pläga olovligen inkomma på förutnämnda kronparker, hos vederbörande Konungens befallningshavande göra sådan ansökan, som i denna § omförmäles.

Stockholm den 31 december 1917.

KARL FREDENBERG.

Selim Lindner.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Olof Vindahl.

Avskrift.

Till överjägmästarna i Övre och Nedre Norrbottens distrikt.

Sedan Kungl. domänstyrelsen 31 december sistlidet år i skrivelse nr S. IV: 1795 bemyndigat Eder vidtaga vissa åtgärder i avsikt att förhindra skadegörelse å kronoparkerna inom Norrbottens läns kustland av de s. k. skogsrenarne, har följande telegram den 16 dennes från livsmedelsstyrelsen i Luleå till kungl. styrelsen inkommit. »Domänstyrelsen Stockholm. I anseende till tämligen god tillgång på kött inom länet synes det livsmedelsstyrelsen lämpligt att till mötande av knapphet på kött under kommande höst och vinter tills vidare låta anstå med renslakten, synnerligast som en genom rådande foderbrist nödvändig ökning i nedslaktningen av kreatur torde medföra ytterligare ökning i kötttillgången. Överjägmästaren i Övre Norrbottens distrikt framhåller dessutom, att det från synpunkten av ökad tillgång på dragare vid timmerdrivningar vore önskligt, att tillsvidare hava renarne kvar.»

Kungl. domänstyrelsen får i anledning härav meddela, att, därest den utredning, som genom kungl. styrelsens ovannämnda skrivelse blivit anbefalld, icke skulle giva vid handen, att i något fall särskilt stor skadegörelse av sagda renar förekommit, med ingivande till Konungens befallningshavande av i samma kungl. styrelsens skrivelse omförmäld anmälan må få anstå till nästa höst.

Härom har Ni att underrätta livsmedelsstyrelsen.

Stockholm den 25 januari 1918.

KARL FREDENBERG.

R. Wikander.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Olof Vindahl.
